

Projekt

z dnia 16 grudnia 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA ŻAGAŃ**

z dnia 2025 r.

w sprawie przyjęcia Raportu z realizacji w latach 2023-2024 „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030”

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153) oraz art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Raport z realizacji w latach 2023-2024 „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030”, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Żagań.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta
Żagań

Krzysztof Sieńko

Załącznik do uchwały nr

RAPORT

Rady Miasta Żagań

z dnia 2025 r.

Z REALIZACJI W LATACH 2023 – 2024 „PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA MIASTA ŻAGAŃ NA LATA 2023 – 2026 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030”

Żagań, Grudzień 2025

1. Podstawa prawna sporządzenia raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030” w latach 2023-2024

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030” został przyjęty przez Radę Miasta Żagań dnia 24 lutego 2023 r. Uchwałą Nr LXI/402/2023. Ww. dokument stanowi podstawę działania w zakresie polityki ekologicznej. Dokument opracowano na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025, poz. 647 z późn. zm.). Zgodnie z art. 18 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raport z wykonania programu ochrony środowiska i przedstawia go radzie gminy, a następnie, na podstawie art. 18 ust. 3 ww. ustawy przekazuje raport do organu wykonawczego powiatu.

2. Cel sporządzenia raportu

Raport z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030” za okres 2023-2024 został przygotowany w celu realizacji zobowiązań nałożonych na Burmistrza Miasta Żagań przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030” w latach 2023-2024. Przedmiotowy raport stanowi narzędzie monitoringu umożliwiające ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji celów, priorytetów i przedsięwzięć oraz uzyskanych efektów ekologicznych.

3. Zakres raportu

Niniejszy raport obejmuje okres od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. i przedstawia zrealizowane zadania z zakresu ochrony środowiska, przewidziane w *Programie* w tym czasie.

4. Źródła informacji

W ramach niniejszego opracowania wykorzystano następujące informacje i dane pochodzące z:

- Urzędu Miasta Żagań;
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze;
- PSG Sp. z o.o. Oddział w Gorzowie;
- Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A.;
- GDDKiA Oddział w Zielonej Górze;
- Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze;
- Zarządu Powiatu Żagańskiego;
- Żagańskich Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.;
- Starostwa Powiatowego w Żaganiu;
- Publicznych Szkół Podstawowych i przedszkoli w Żaganiu;
- Nadleśnictw na terenie Miasta Żagań.

Dla pozyskania dodatkowych informacji o stopniu realizacji *Programu* korzystano z niżej wymienionych źródeł danych:

- Raport o stanie Gminy Żagań o statusie miejskim za 2023 rok;
- Raport o stanie Gminy Żagań o statusie miejskim za 2024 rok;
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim za 2023 rok;
- Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Żagań o statusie miejskim za 2024 rok;
- Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Powietrza za 2023 rok;
- Sprawozdanie z realizacji Programu Ochrony Powietrza za 2024 rok.

5. Cele, kierunki interwencji oraz zadania ustalone dla poszczególnych komponentów ochrony środowiska

Nadrzędnym celem określonym w „*Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Żagań na lata 2023-2026 z perspektywą do roku 2030*” jest ochrona zasobów, poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom.

Będzie on zrealizowany dzięki podjętym działaniom w poniższych obszarach:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza;
- Zagrożenia hałasem;
- Pola elektromagnetyczne;
- Gospodarowanie wodami;
- Gospodarka wodno-ściekowa;
- Gleby;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- Zasoby geologiczne;
- Zasoby przyrodnicze;
- Zagrożenia poważnymi awariami.

5.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
I OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	Realizacja zadań monitoringowych jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska
			Realizacja zadań wynikających z <i>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej</i>
			Modernizacja istniejących źródeł spalania paliw
			Modernizacja, likwidacja lub wymiana konwencjonalnych źródeł ciepła na niskoemisyjne w budynkach mieszkalnych, publicznych i innych, w tym realizacja Programu "Czyste Powietrze"
			Wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Żagań - ograniczenie niskiej emisji w mieście Żagań
			Rozbudowa i modernizacja sieci gazowej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci gazowej
			Rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej oraz podłączanie budynków indywidualnych do sieci ciepłowniczej
			Prowadzenie działań kontrolnych w zakresie spalania zakazu spalania odpadów w indywidualnych systemach grzewczych
		Rozwój i modernizacja transportu w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych	Uwzględnienie w planach rozwoju transportu działań mających wpływ na jakość powietrza, poprzez m.in. upłynnienie ruchu pojazdów, budowę połączeń drogowych oraz wprowadzenie ograniczeń w ruchu pojazdów ciężkich na drogach
			Poprawa systemu komunikacji zbiorowej, m.in. wymiana taboru komunikacji publicznej na pojazdy ekologiczne, budowa, przebudowa chodników, zatok autobusowych, postojowych, węzłów multimodalnych
			Rozwój transportu rowerowego, w tym rozbudowa wspólnego systemu dróg dla rowerów, ciągów pieszo-rowerowych
			Czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych miasta
		Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność z nowoczesnymi technologiami	Poprawa efektywności energetycznej w budynkach użyteczności publicznej, w tym poprzez ich kompleksową modernizację
			Termomodernizacja budynków: Przedszkola Miejskiego nr 2, Przedszkola Miejskiego nr 3 oraz Filii Przedszkola Miejskiego nr 5
		Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych	Modernizacja oświetlenia budynków - wymiana na systemy energooszczędne
			Konserwacja i remonty oświetlenia drogowego na terenie Żagania - poprawa jakości i efektywności energetycznej oświetlenia ulicznego
		Rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii	Wprowadzenie w planach zagospodarowania przestrzennego zapisów stwarzających warunki do stosowania OZE
			Realizacja inwestycji z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii na terenie miasta Żagań
		Edukacja ekologiczna	Prowadzenie kampanii edukacyjnych mających na celu wskazywanie prawidłowych postaw odnośnie ochrony powietrza, a także środków ostrożności odnośnie negatywnych skutków złej jakości powietrza

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- Gmina Żagań o statusie miejskim realizowała projekt "Wymiana źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych na terenie miasta Żagań" dofinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020. Projekt

realizowany był w ramach konkursu RPLB.03.02.05-IZ.00-08-K01/19 – Oś Priorytetowa 3 Gospodarka niskoemisyjna, Działanie 3.2 Efektywność energetyczna. W ramach tego projektu wymieniono źródła ciepła w 100 lokalach mieszkalnych znajdujących się w zasobach Gminy Żagań o statusie miejskim. Zlikwidowanych zostało 195 nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe, w miejsce których zamontowano 100 kotłów gazowych. Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 2 024 661,50 zł, w tym kwota dofinansowania: 1 000 000,00 zł;

- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze udzielił mieszkańcom Żagania w ramach Programu „Czyste Powietrze” 26 dotacji na łączną kwotę 1 459 800,00 zł;
- W ramach miejskiego programu wymiany nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe z budżetu Gminy Żagań o statusie miejskim udzielono 6 dotacji na łączną kwotę 18 509,00 zł. Dofinansowano zakup 5 kotłów gazowych i jednego ogrzewania elektrycznego podłogowego;
- W ramach programu „Ciepłe Mieszkanie”, dedykowanego osobom fizycznym posiadającym tytuł prawny do lokalu mieszkalnego w budynkach wielorodzinnych, Gmina Żagań o statusie miejskim na podstawie umów o dofinansowanie z WFOŚiGW w Zielonej Górze, udzieliła 9 dotacji na wymianę nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe na łączną kwotę 124 553,34 zł. Dofinansowano zakup 8 kotłów gazowych i 1 pompy ciepła typu powietrze-powietrze.
- Z informacji uzyskanych od zarządców wspólnot mieszkaniowych wynika, iż łącznie w 28 budynkach zostały przeprowadzone prace termomodernizacyjne polegające m. in. na dociepleniu budynków, wymianie lub pracach remontowych pokrycia dachowego, wymianie okien na klatkach schodowych, wymianie drzwi wejściowych;
- W 2023 r. Energetyka Ciepła Opolszczyzny S.A. wybudowała przyłącze ciepłownicze DN40 o długości 44 m;
- Straż Miejska przeprowadziła 93 kontrole w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w urządzeniach do tego nieprzeznaczonych:
 - popełnionych wykroczeń – 20
 - wystawionych mandatów – 11
 - udzielonych pouczeń – 9;
- Przebudowano ul. Młynarską - drogę gminną nr 104644F w Żaganiu w zakresie drogi pieszo – rowerowej na odcinku 400 m;
- Pozyskano dofinansowanie w wysokości 9 212 400,00 zł na zakup 4 autobusów zeroemisyjnych;
- Przeprowadzono termomodernizację obiektów przedszkoli miejskich nr 3 i Filii przedszkola nr 5 w Żaganiu;
- Starostwo Powiatowe przeprowadziło termomodernizację Zespołu Szkół Ogólnokształcących w Żaganiu wraz z wymianą instalacji elektrycznej w budynku szkoły oraz innych obiektach na terenie miasta Żagań będących własnością Powiatu;
- Zmodernizowano oświetlenie w budynkach Urzędu Miasta Żagań przy pl. Słowiańskim 17 i Jana Pawła II 15;
- Doświetlono dwa przejścia dla pieszych w ciągu drogi gminnej 104731F poprzez wybudowanie 4 lamp;
- Zamontowano 9 słupów lamp wraz z oświetleniem led przy ul. Szprotawskiej;
- Zamontowano 4 sztuki słupów i 4 oprawy, szafkę sterowniczą wraz z kablem zasilającym przy ul. Tartakowej;
- Zmodernizowano oprawy oświetlenia ulicznego przy Rondzie Czterech Pancernych, Rondzie Piastów Śląskich i ul. Dworcowej (w sumie 53 szt.) na łączną kwotę 94 525,50 zł;

- Wymieniono oprawy oświetlenia ulicznego przy ul. Konopnickiej, Włókniarzy i Okrzei (w sumie 42 szt.) na łączną kwotę 74 907,00 zł;
- Wybudowano oświetlenie uliczne LED na skrzyżowaniu ulic Lubuskiej, Śląskiej i Księżnej Żaganny;
- GDDKiA Oddz. Zielona Góra wybudował oświetlenie dedykowane na trzech przejściach dla pieszych na ul. Żarskiej. Wybudowano 3 komplety lamp oświetlenia drogowego, 1 szt. sygnalizacji świetlnej wzbudzonej, 105 m drogi dla pieszych;
- WFOŚiGW w Zielonej Górze udzielił 7 dofinansowań na zakup i montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych w ramach Programu „Czyste Powietrze” na łączną sumę 623 296,25 zł;
- Działania edukacyjne prowadzone przez żagańskie przedszkola i szkoły:
 - 1) Zespół Przedszkolny Nr 2 i 3: a) cykl zajęć w grupach dzieci 5 i 6 – letnich pod hasłem: „Jesteśmy odpowiedzialni za przyrodę”, „Ziemia nasz dom”, „Nasza Planeta”;
 - 2) Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5: a) realizacja projektu edukacyjnego EkoEksperymentarium – wykorzystanie platformy edukacyjnej, na której uczniowie poznają domowe sposoby na ochronę środowiska oraz proste ekozasady w ogrodzie, lesie i mieście przyszłości. Realizowana tematyka: Miasto przyszłości – odporność klimatyczna, Ogród – bioróżnorodność i retencja, Las – bioróżnorodność w lesie, Łazienka – oszczędzanie wody, Kuchnia – recykling, Salon – energia i zasoby, Pokój dziecięcy – ślad węglowy, b) kontynuacja projektu „Wyjdź ze szkoły – łączymy przyjemne z pożytecznym”, c) Jesienny Eko-kiermasz;
 - 3) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3: a) uczniowie poznawali pojęcie niskiej emisji oraz przyczyny powstawania smogu. Wykorzystano również skalę porostową – wskaźnik czystości powietrza oparty na obserwacji porostów na drzewach; b) działania podejmowane w oddziale zerowym: program „Czyste powietrze wokół nas” – program edukacji zdrowotnej realizowany we współpracy z Sanepidem. Celem jest ochrona dzieci przed wpływem dymu tytoniowego oraz nauka rozpoznawania źródeł zanieczyszczeń powietrza. Zajęcia prowadzone są w przyjaznej formie, m.in. z wykorzystaniem postaci Smoka Dinusia;
 - 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7: a) udział uczniów klas I-III w programie „Dziel się uśmiechem”, b) tworzenie lapbooków w klasie ósmej dotyczących zmiany klimatu, dziury ozonowej, promieniowania, kwaśnych deszczy.
- Ponadto, Gmina wydawała decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniem powietrza zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Zwrócono w nich uwagę m.in. na dążenie do obniżenia negatywnego wpływu emisji zanieczyszczeń do powietrza poprzez:
 - stosowanie ekologicznych paliw do celów grzewczych,
 - tworzenie lokalnych sieci ciepłowniczych,
 - wykorzystywania alternatywnych źródeł ciepła i energii (kolektory słoneczne, pompy ciepła itp.),
 - tworzenia świadomości ekologicznej mieszkańców,
 - poprawę stanu dróg w celu redukcji spalin,
 - tworzenie naturalnych barier w postaci zieleni izolacyjnej, szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

5.2 Zagrożenie hałasem

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
II ZAGROŻENIE HAŁASEM	Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców miasta ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego	Ochrona przed hałasem	Kontrola emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej oraz ciągów komunikacyjnych
			Realizacja inwestycji drogowych ograniczających emisję hałasu (m.in. "ciche" nawierzchnie, ekrany akustyczne, wały ziemne)
			Uspokojenie ruchu na drogach poprzez wprowadzenie ograniczeń prędkości, progi zwalniające oraz inteligentne sterowanie ruchem
			Stosowanie rozwiązań technicznych w zakładach przemysłowych lub usługowych, minimalizujące emitowany poziom hałasu
		Zmniejszenie hałasu	Budowa, rozbudowa, modernizacja i przebudowa dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych
			Rozbudowa drogi krajowej nr 12 na odcinku Żary - Żagań (km 42÷640 - 51÷980 z wyłączeniem 46÷300 - 46÷703)
			Rozbudowa drogi krajowej nr 12 na odcinku Żagań - Szprotawa (56÷320 - 67÷650, z wyłączeniem 58÷653, 78-58÷797,65)
			Przebudowa dróg powiatowych: nr 1064F ul. Żelazna oraz nr 4514F ul. Obwodowa
			Wprowadzenie do MPZP zapisów sprzyjających ograniczeniu zagrożeń hałasem (rozgraniczenie terenów o różnicowanej funkcji), np.: odsuwanie linii zabudowy od istniejących i potencjalnych źródeł hałasu oraz lokalizacja zabudowy mieszkaniowej na terenach o korzystnym klimacie akustycznym
		Edukacja ekologiczna	Prowadzenie edukacji ekologicznej dot. klimatu akustycznego w zakresie szkodliwości hałasu oraz promowania ruchu pieszego, jazdy na rowerze i transportu publicznego

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- Przebudowano część chodnika poprzez wykonanie nawierzchni z kostki brukowej przy ul. Henryka Brodatego;
- Zmodernizowano chodnik przy ul. Długiej;
- Wymieniono nawierzchnię chodnika przy ul. Szprotawskiej;
- Wymieniono nawierzchnię chodnika przy ul. Żarskiej;
- Zmodernizowano nawierzchnie ul. Księżnej Żaganny;
- Przebudowano ul. Klonową, Sosnową i Świerkową;
- Przebudowano ul. Dolną;
- Przebudowano drogę gminną nr 104584F – ul. Lotników Alianckich;
- Zmodernizowano miejsca parkingowe na pl. Słowiańskim przy Urzędzie Miasta;
- Uporządkowano teren przy ul. Jana III Sobieskiego;
- Przeprowadzono remont obiektu mostowego przy ul. Strumykowej;
- Wykonano uzbrojenie terenów inwestycyjnych przy ul. Wurtha;
- Opracowano dokumentację projektową przebudowy chodników przy ul. Łużyckiej;
- Opracowano dokumentację projektową przebudowy parkingu przy ul. Sportowej;
- Pozyskano dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 1 648 720,00 zł na realizację zadania „Budowa drogi gminnej nr 104720F – ul. Kazimierza Wielkiego w Żaganiu”, zakończenie inwestycji zaplanowano na 2025 r.;
- Pozyskano dofinansowanie z Polskiego Ładu w wysokości 1 805 000,00 zł na realizację zadania „Budowa ulicy Chopina w Żaganiu”, zakończenie inwestycji zaplanowano na 2025 r.;

- Złożono wnioski o dofinansowanie przebudowy dróg gminnych: nr 104672F – ul. Sienkiewicza, 104655F – ul. Paderewskiego, nr 104642F – ul. A. Mickiewicza z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg;
- Powiat Żagański przebudował drogę powiatową nr 1064F od ronda koło szpitala przy ul. Żelaznej w Żaganiu do granicy województwa lubuskiego z dolnośląskim. W ramach inwestycji zostały wyremontowane cztery mosty, w tym dwa znajdujące się w Żaganiu;
- Działania edukacyjne prowadzone przez żagańskie przedszkola i szkoły w zakresie szkodliwości hałasu i promowania ruchu pieszego oraz jazdy na rowerze:
 - 1) Żłobek Miejski Nr 1: a) cykliczne powtarzanie zasad grupowych „Rozmawiamy ze sobą – nie krzyczymy”, b) uświadamianie dzieciom różnic między dźwiękami cichymi i głośnymi oraz znaczenia odpoczynku dla uszu, c) uświadamianie negatywnego wpływu hałasu na samopoczucie i zdrowie dzieci, d) cykl zajęć pod hasłem „Ruch to zdrowie”;
 - 2) Zespół Przedszkolny Nr 2 i 3: a) cykliczne powtarzanie zasad grupowych we wszystkich grupach wiekowych „Hałas szkodzi zdrowiu. Rozmawiamy ze sobą – nie krzyczymy”, b) cykl zajęć w grupach dzieci starszych 5 i 6 – letnich na temat hałasu i jego szkodliwości dla zdrowia „Nasze zmysły a hałas”, c) cykl zajęć w grupach przedszkolnych na temat bezpieczeństwa pod hasłem „Bezpieczni na drodze” i „Jestem bezpieczny”, wyjścia dzieci na spacer w celu nauki bezpiecznego przejścia przez pasy oraz poznawanie znaków drogowych, d) wizyta w przedszkolach Straży Miejskiej z przenośnym Miasteczkiem Ruchu Drogowego w celu nauki bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym, e) pogadanki nauczycieli na temat ruchu w naszym życiu, jazdy na rowerze pod hasłem „Chcę być zdrowy” oraz „Ruch to zdrowie”;
 - 3) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3: a) zachęcano uczniów i rodziców do aktywnego docierania do szkoły pieszo lub rowerem. Działania te miały na celu ograniczenie ruchu samochodowego wokół szkoły i promowanie zdrowego stylu życia;
 - 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7: a) pogadanki i zajęcia prowadzone przez policjanta w zakresie bezpieczeństwa podczas jazdy rowerem, w drodze do i ze szkoły, b) pogadanki z uczniami na temat bezpiecznego zachowania się w szkole, c) tworzenie lapbooków w klasie ósmej dotyczących zmiany klimatu i hałasu.
- Ponadto, Gmina wydawała decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony przed hałasem zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Zwrócono w nich uwagę m.in. na dążenie do zmniejszenia uciążliwości dla mieszkańców, wywołanych hałasem poprzez:
 - wyeliminowanie z użytkowania środków transportu, maszyn i urządzeń, z których emisja hałasu nie odpowiada przyjętym standardom,
 - wprowadzenie koniecznych zmian w inżynierii ruchu drogowego oraz budowa obwodnicy południowo-zachodniej,
 - poprawienie organizacji ruchu ułatwiającej płynność jazdy,
 - poprawę stanu nawierzchni ulic,
 - rozbudowę ścieżek rowerowych,
 - zwiększenie ilości izolacyjnych pasów zieleni,
 - właściwe kształtowanie linii zabudowy i brył powstających budynków w celu zminimalizowania wpływu hałasu drogowego,
 - działania ograniczające hałas przemysłowy, zwłaszcza przez obowiązek wprowadzania pasów zieleni izolacyjnej.

5.3 Pola elektromagnetyczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
III POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Ograniczenie niekorzystnego oddziaływania pól elektromagnetycznych	Prowadzenie badań kontrolnych poziomów pól elektromagnetycznych na terenie miasta Żagań
			Uwzględnienie zapisów dotyczących ochrony przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym w planach zagospodarowania przestrzennego miasta
			Prowadzenie przez organy ochrony środowiska ewidencji źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne (zgłoszenia instalacji)
			Właściwa lokalizacja, modernizacja i poprawne użytkowanie urządzeń oraz instalacji emitujących PEM
		Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu	Przebudowa i modernizacja sieci energetycznej oraz infrastruktury zapewniającej zaopatrzenie w energię elektryczną
		Edukacja ekologiczna	Edukacja społeczeństwa z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM

W zakresie analizowanego komponentu, w okresie objętym niniejszym raportem gmina wydawała decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi. W zapisach planów zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnione zostały wymogi dot. ograniczenia negatywnego wpływu promieniowania elektromagnetycznego na mieszkańców poprzez dotrzymywanie obowiązujących norm w zakresie promieniowania elektromagnetycznego jonizującego i niejonizującego.

W roku 2023 na terenie miasta Żagań do Starosty Żagańskiego, jako organu ochrony środowiska prowadzącego ewidencję źródeł wytwarzających pola elektromagnetyczne wraz ze zmianą danych w zakresie i rodzaju emisji, zgłoszono dwie instalacje wytwarzające pola elektromagnetyczne (na ul. Chrobrego 16, na dz. nr 1913/3 oraz na ul. Nowogródzkiej na dz. nr 113/56).

5.4 Gospodarowanie wodami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
IV GOSPODAROWANIE WODAMI	Osiągnięcie celów środowiskowych dla jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych przy zapewnieniu ochrony przed niedoborami wody i powodzią	Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego, minimalizacja ryzyka powodziowego	Budowa, rozbudowa i modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej oraz ich bieżące utrzymanie
			Budowa i modernizacja rowów melioracyjnych i cieków oraz ich bieżące utrzymanie
			Regulacja potoków i rzek, bieżąca konserwacja urządzeń melioracyjnych i cieków wodnych oraz konserwacja urządzeń i budowli wodnych służących do gromadzenia i odprowadzania wód
			Uwzględnianie w dokumentach planistycznych map zagrożenia powodziowego, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz terenów zagrożonych podtopieniami
			Zimowe i letnie utrzymanie wód
			Budowa, przebudowa i modernizacja kanalizacji deszczowej
		Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ochrona zasobów wody poprzez zwiększanie małej retencji, optymalizacja zużycia wody	Realizacja Programu Moja Woda, w szczególności rozwój form małej retencji wodnej
			Przeciwdziałanie skutkom suszy oraz ulewnych deszczy na obszarach zurbanizowanych poprzez zastosowanie zielonej i niebieskiej infrastruktury
			Wprowadzanie rozwiązań technicznych i technologicznych pozwalających na ograniczenie zużycia wody

		Ograniczenie zużycia wody w rolnictwie (ponowne wykorzystanie "wody szarej" i deszczówki do celów gospodarczych) oraz w przemyśle (np. recyrkulacja wody, zamykanie obiegu wody)
	Poprawa stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych	Ograniczenie wpływu rolnictwa na wody poprzez wdrożenie stosowania kodeksu dobrych praktyk rolniczych, wspieranie i edukację w zakresie rozwoju rolnictwa ekologicznego (ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych)
		Prowadzenie monitoringu wód powierzchniowych i podziemnych w ramach PMS oraz udostępnianie wyników tego monitoringu
		Prowadzenie kontroli przestrzegania przez podmioty warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi
		Prowadzenie ewidencji i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków
	Edukacja ekologiczna	Działanie edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach ochrony wód oraz protekcji miasta przed powodzią i suszą

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- W 2023 r. wybudowano przystanie wodne na rzece Bóbr;
- W ramach programu „Moja Woda”, oferującego dotacje dla właścicieli domów jednorodzinnych na budowę i modernizację systemów retencji wody deszczowej i roztopowej, w celu łagodzenia skutków suszy, zmniejszenia zużycia wody wodociągowej i odprowadzania ścieków, WFOŚiGW w Zielonej Górze udzielił 10 dofinansowań na łączną sumę 57 200,00 zł;
- Gminna ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na dzień 31.12.2024 r. obejmowała 256 nieruchomości niepodłączonych do istniejącej sieci kanalizacyjnej, a wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków.
- W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 236 kontroli nieruchomości niepodłączonych do istniejącej sieci kanalizacyjnej, a wyposażonych w zbiorniki bezodpływowe i przydomowe oczyszczalnie ścieków. 199 kontroli odbyło się w siedzibie urzędu, 37 – w terenie. W 26 przypadkach mieszkańcy nie posiadali pisemnych umów albo zawarli tzw. „umowy ustne” i nie posiadali ani jednego potwierdzenia wywozu nieczystości ciekłych, w 29 przypadkach mieszkańcy, którzy mieli zawarte umowy pisemne albo tzw. „umowy ustne” nie posiadali ani jednego potwierdzenia wywozu nieczystości ciekłych. Mieszkańców pouczono o konieczności zawarcia umowy z podmiotem odbierającym nieczystości ciekłe oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków z częstotliwością wg Regulaminu utrzymania czystości i porządku w Gminie Żagań o statusie miejskim.
- W wydawanych decyzjach administracyjnych uwzględniających zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin kładziono nacisk na:
 - zachowania zieleni łęgowej wzdłuż linii brzegowej rzek,
 - w miarę możliwości nieingerowanie w istniejące koryta rzek i ich brzegi.

5.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
V GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej	Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki	Rozbudowa i modernizacja ujęć wody, stacji uzdatniania wody
			Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej do zbiorowego zaopatrzenia w wodę
		Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Monitoring gospodarki wodno-ściekowej (badania wód, ścieków, odcieków, wizualizacja, kontrola parametrów ilościowych i jakościowych wód i ścieków)
		Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu	Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej
			Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych
		Edukacja ekologiczna	Działania edukacyjne, promocyjne, propagujące i upowszechniające wiedzę o konieczności, celach, zasadach i sposobach oszczędnego użytkowania wody oraz najważniejszych sprawach związanych z odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- Zgodnie z informacją uzyskaną od ŻWiK Sp. z o.o., w okresie sprawozdawczym do gospodarstw domowych dostarczono wodę w ilości 1 497 820 m³ (w 2023 r. – 745 867 m³, w 2024 r. – 751 953 m³), zaś na potrzeby przemysłu w ilości 179 368 m³ (w 2023 r. – 88 345 m³, w 2024 r. – 91 023 m³);
- Modernizacja stacji uzdatniania wody: 2023 r. – 85 649,08 zł netto, 2024 r. – 43 347,23 zł netto;
- ŻWiK Sp. z o.o. wykonał remont sieci kanalizacyjnej w ul. Świerkowa/Klonowa (2023) (obok Dino), remont odcinka ok. 60 mb i 4 studni kanalizacyjnych wykonany metodą bezwykopową, roboty poprzedzały remont drogi, oraz remont sieci wodociągowej w ul. Klonowa/Świerkowa (2023), wymiana awaryjnej rury żeliwnej na PE na odcinku ok. 350,0 mb oraz hydrantów;
- Budowa sieci wodociągowej przy ulicy Miętowej (2024): sieć wodociągowa DN110 o długości 331,55 mb, sieć wodociągowa DN90 o długości 6,85 mb, uzbrojenie sieci 4 sieci wodociągowe DN80 i 4 hydranty DN80;
- Budowa sieci kanalizacyjnej w ul. Dębowej (2024), długość odcinka 38 mb oraz budowa sieci wodociągowej w ul. Dębowej (2024), długość odcinka 132 mb;
- Remont studni kanalizacyjnych w ul. Teatralna, Bema, Jarzębinowa, Emilii Plater (2024);
- Remont sieci kanalizacyjnej wraz ze studnią w ul. Keplera (2024);
- Remont kolektora ściekowego pod Placem Maczka (2024), długość odcinka 20 mb;
- Wymiana armatury wraz z hydrantami na ul. Szprotawska/Żelazna poprzedzająca remont nawierzchni drogi (2024);
- Wymiana armatury wraz z hydrantami na ul. Żaganny poprzedzająca remont nawierzchni drogi (2024);
- Wymiana armatury na ul. Młynarskiej poprzedzająca remont nawierzchni drogi (2024);
- Budowa sieci wodociągowej w ul. Mickiewicza (2024), długość odcinka 165 mb;
- Wymiana włączów na ul. Kazimierza Wlk. przed budową drogi (ok. 30 szt.) (2024);

- Wymiana armatury w ul. Chopina (2024) (hydranty, zasuwy, nawiertki), poprzedzająca remont nawierzchni drogi;
- Wykonano dokumentację projektową na budowę sieci kanalizacyjnej na ul. Ratuszowej celem ominięcia nieczynnego osadnika;
- ŻWiK Sp. z o.o. w okresie sprawozdawczym nie poniosły żadnych wydatków na budowę, rozbudowę i modernizację urządzeń do oczyszczania ścieków komunalnych. Planowane wydatki na modernizację oczyszczalni ścieków w Żaganiu dla zadania pn. „Budowa, przebudowa, rozbudowa i rozbiórka obiektów oczyszczalni ścieków w Żaganiu” wynosić będą około 80 mln zł. Jest to perspektywa do roku 2030;
- Działania edukacyjne prowadzone przez żagańskie przedszkola i szkoły:
 - 1) Żłobek Miejski Nr 1: a) kształtowanie nawyku częstego i prawidłowego mycia rąk dla zachowania zdrowia i higieny, b) codzienne przypominanie dzieciom o oszczędnym korzystaniu z wody podczas mycia zębów, mycia rąk w toaletach żłobkowych;
 - 2) Zespół Przedszkolny Nr 2 i 3: a) udział dzieci grup starszych 5 i 6 – letnich w „Światowym Dniu Mycia Rąk”, b) cykl zajęć w grupach dzieci 5 i 6 – letnich pod hasłem „Oszczędzamy wodę”, „Dbamy o higienę. W naszej łazience – oszczędzamy wodę”, c) codzienne przypominanie dzieciom we wszystkich grupach wiekowych o oszczędnym korzystaniu z wody podczas mycia ząbków, mycia rąk w toaletach przedszkolnych;
 - 3) Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5: a) coroczna wystawa w holu szkoły z okazji Światowego Dnia Wody, zwiększająca wiedzę na temat konieczności oszczędnego zużycia wody, udział klasy w obchodach „Dnia Wody” – quizy, filmy i plakaty na temat sposobu oszczędnego użytkowania wody, konkurs tematyczny i plakat;
 - 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3: a) udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym „Aktywni błękitni” (koordynowanym przez Wody Polskie), który promuje racjonalną gospodarkę wodną, dbałość o czyste zasoby wodne oraz zasady bezpiecznego korzystania z wody;
 - 5) Miejskie Przedszkole Nr 6: a) projekt edukacyjny „Z higieną za pan brat” zrealizowany we współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Żaganiu; b) projekt edukacyjny „Mamo, tato piję wodę”;
 - 6) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7: a) pogadanki z pielęgniarką szkolną o prawidłowym myciu rąk, szczotkowaniu zębów, dbaniu o higienę osobistą utrwalając przy tym zasady oszczędnego użytkowania wody, b) wystawa prac uczniów w holu szkoły z okazji Światowego Dnia Wody – zwiększanie wiedzy na temat konieczności oszczędnego użytkowania wody, c) tworzenie lapbooków w klasie ósmej dotyczących zmiany klimatu, zanieczyszczenia wody, kwaśnych deszczy.
- W wydawanych decyzjach administracyjnych uwzględniających zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniem zawarte w planie zagospodarowania przestrzennego i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin kładziono nacisk na:
 - odpowiednią gospodarkę ściekową w tym bieżącą konserwację i modernizację systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków.

5.6 Zasoby geologiczne

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
VI ZASOBY GEOLOGICZNE	Racjonalne gospodarowanie zasobami	Ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko, związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych	Ograniczanie niekoncesjonowanej eksploatacji zasobów, poprzez prowadzenie systematycznych kontroli
			Kontrola realizacji koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż
			Ujawnianie złóż kopalin w celu ich ochrony w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego
			Rekultywacja terenów po zakończonym wydobyciu

Na obszarze miasta występują obecnie 3 udokumentowane złoża kopalin: jedno złożo surowców ceramiki budowlanej „Żagań” oraz dwa złoża kruszyw naturalnych: „Grajówka – Zbiornik Pole Południowe” oraz „Grajówka – Zbiornik Pole Północne”.

Udokumentowane złoża kruszywa naturalnego znajdują się na granicy administracyjnej miasta Żagań i gminy Żagań, z czego w północno-zachodniej części miasta Żagań znajduje się ok. 20% złóż. Na terenach północno-wschodnich znajdują się udokumentowane złoża iłów Cegielni Żagań.

Podjęte w ramach innych komponentów działania jak np. zadrzewianie gruntów czy porządkowanie gruntów i skwerów organizacja terenów zielonych sprzyjają zarówno ochronie gleb, powierzchni ziemi i kopalin.

5.7 Gleby

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
VII GLEBY	Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi	Prowadzenie monitoringu jakości gleb
			Promocja i realizacja pakietów rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolnictwa ekologicznego oraz rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami zrównoważonego rozwoju
			Ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni gleby objętej zabudową
			Wapnowanie gleb zakwaszonych, dekontaminacja terenów przemysłowych
		Edukacja ekologiczna	Szkolenie rolników w zakresie stosowania środków ochrony roślin i nawożenia, wspieranie i promocja gospodarstw ekologicznych

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- wydawano w sposób ciągły decyzje o warunkach zabudowy z uwzględnieniem m.in. ochrony gleb.

Należy zaznaczyć, że podjęte w ramach innych komponentów działania jak np. zalesienia gruntów, pielęgnacja zieleni, modernizacja i pielęgnacja parków i skwerów (w ramach zasobów przyrodniczych) czy budowa, modernizacja wodociągów i kanalizacji (w ramach gospodarki wodno - ściekowej) również sprzyjają ochronie gleb i powierzchni ziemi.

Ponadto gmina wydawała decyzje administracyjne uwzględniające zasady ochrony środowiska przyrodniczego w zakresie ochrony gleb ujęte w planach zagospodarowania przestrzennego

i studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego m.in.: zachowanie ograniczenia zabudowy na gruntach rolnych.

5.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
VIII GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój miasta	Racjonalna gospodarka odpadami	Kontrola w zakresie przestrzegania warunków wydanych zezwoleń na zbieranie, przetwarzanie oraz pozwoleń na wytwarzanie odpadów
			Prowadzenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi oraz selektywnej zbiórki odpadów
			Egzekwowanie zapisów wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku
			Osiągnięcie poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych
			Roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi przekazywane UMWL i WIOŚ
			Identyfikacja i likwidacja dzikich wysypisk odpadów
			Modernizacja i budowa punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych
		Gospodarka odpadami zawierającymi azbest	Realizacja Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Żagań
		Edukacja ekologiczna	Działania edukacyjno-informacyjne dotyczące właściwego postępowania z odpadami, w tym zwiększenia efektywności selektywnego zbierania u "źródła" oraz edukacja w zakresie minimalizacji produkcji odpadów
			Działania ukierunkowane na niemarnowanie żywności

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- Odbiór, unieszkodliwianie i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu gminy oraz innych nie wymienionych frakcji odpadów realizowane było przez Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania i Robót Drogowych Sp. z o.o.;
- Utrzymanie czystości i porządku w gminie;
- W 2023 wg sprawozdań przedstawianych przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne na terenie miasta Żagań ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych kształtowały się dla danych rodzajów odpadów, następująco:
 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01) – 5010,8000 Mg,
 - opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01) – 354,6500 Mg,
 - opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02) – 585,5400 Mg,
 - opakowania z metali (kod 15 01 04) – 68,3590 Mg,
 - opakowania ze szkła (kod 15 01 07) – 449,7200 Mg,
 - zużyte opony (kod 16 01 03) – 0,2400 Mg,
 - odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod 17 01 01) – 41,4700 Mg,
 - gruz ceglany (kod 17 01 02) – 223,1400 Mg,
 - odpadowa papa (kod 17 03 80) – 1,0400 Mg,
 - zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02, 17 09 03 (kod 17 09 04) – 2,3400 Mg,
 - leki przeterminowane inne niż wymienione w 20 01 31 (kod 20 01 32) – 0,5292 Mg,
 - inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – zużyte igły i strzykawki (kod 20 01 99) – 0,0044 Mg,

- odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) – 1 637,62 Mg,
- inne odpady nieulegające biodegradacji (kod 20 02 03) – 247,8600 Mg,
- odpady z targowisk (kod 20 03 02) – 1,5000 Mg,
- opady wielkogabarytowe (kod 20 03 07) – 214,0200 Mg.

Razem – 8 838,8326 Mg

Odpady segregowane zebrane w PSZOK w 2023 r. – **ogółem 1 048,3900 Mg:**

- opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01) – 19,5400 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02) – 4,9400 Mg,
- opakowania ze szkła (kod 15 01 07) – 10,0200 Mg,
- zużyte opony (kod 16 01 03) – 54,4400 Mg,
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod 17 01 01) – 431,6000 Mg,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 (kod 17 01 02) – 94,9400 Mg,
- baterie i akumulatory (kod 20 01 34) – 0,0600 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (20 01 35) – 11,5100 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 35 (kod 20 01 36) – 5,0000 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) – 36,8400 Mg,
- opady wielkogabarytowe (kod 20 03 07) – 379,5000 Mg.

Opróżnianie koszy ulicznych realizowane było na podstawie polecenia z dnia 30 grudnia 2022 r. za łączną kwotę 288 750,00 zł, z których odebrano i zagospodarowano 106 ton odpadów.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 36,54%.

Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 12,54%.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych – 2,75%

- W 2024 wg sprawozdań przedstawianych przez podmioty odbierające i zbierające odpady komunalne na terenie miasta Żagań ilości poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych kształtowały się dla danych rodzajów odpadów, następująco:
 - niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne (kod 20 03 01) – 5 297,9600 Mg,
 - opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01) – 390,3600 Mg,
 - opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02) – 622,6400 Mg,
 - opakowania z metali (kod 15 01 04) – 1 176,4257 Mg,
 - opakowania z drewna (kod 15 01 03) – 7,5800 Mg,
 - opakowania ze szkła (kod 15 01 07) – 439,0000 Mg,
 - zużyte opony (kod 16 01 03) – 0,6600 Mg,
 - tekstylia (kod 20 01 11) – 0,5800 Mg,
 - leki przeterminowane inne niż wymienione w 20 01 31 (kod 20 01 32) – 0,7294 Mg,
 - inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny – zużyte igły i strzykawki (kod 20 01 99) – 0,0080 Mg,
 - odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) – 1 676,1800 Mg,
 - gleba i ziemia, w tym kamienie (kod 20 02 02) – 15,8000 Mg,

- inne odpady nieulegające biodegradacji (kod 20 02 03) – 182,1400 Mg,
- odpady z targowisk (kod 20 03 02) 2,5000 Mg,
- opady wielkogabarytowe (kod 20 03 07) – 381,1400 Mg,
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod 17 01 01) – 115,3000 Mg,
- gruz ceglany (kod 17 01 02) – 116,4800 Mg,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 (kod 17 01 07) – 5,1600 Mg,
- zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03 (kod 17 09 04) – 2,2000 Mg.

Razem – 10 432,8431 Mg

Odpady segregowane zebrane w PSZOK w 2024 r. – **ogółem 1 180,6280 Mg:**

- opakowania z papieru i tektury (kod 15 01 01) – 26,7600 Mg,
- opakowania z tworzyw sztucznych (kod 15 01 02) – 7,2200 Mg,
- opakowania ze szkła (kod 15 01 07) – 14,2000 Mg,
- zużyte opony (kod 16 01 03) – 60,2200 Mg,
- odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (kod 17 01 01) – 433,8100 Mg,
- zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06 (kod 17 01 02) – 224,4700 Mg,
- baterie i akumulatory (kod 20 01 34) – 0,0840 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne (20 01 35) – 11,7650 Mg,
- zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 35 (kod 20 01 36) – 10,0590 Mg,
- odpady ulegające biodegradacji (kod 20 02 01) – 45,4400 Mg,
- opady wielkogabarytowe (kod 20 03 07) – 346,6000 Mg.

Opróżnianie koszy ulicznych realizowane było na podstawie polecenia z dnia 29 grudnia 2023 r. za łączną kwotę 307 800,00zł, z których odebrano i zagospodarowano 123 tony odpadów.

Osiągnięty poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych – 47,81%.

Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych – 18,95%.

Stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do odebranych i zebranych odpadów komunalnych – 3,45%.

- Gmina Żagań o statusie miejskim na bieżąco w miarę możliwości finansowych gminy likwiduje zgłoszone przez mieszkańców, Straż Miejską, instytucje, dzikie wysypiska odpadów.
W 2023 r. zlikwidowano 8 wysypisk odpadów – ok. 3 tony.
W 2024 r. zlikwidowano 8 wysypisk odpadów – ok. 1,6 tony.
- W 2023 roku przeprowadzono na terenie miasta akcję sprzątania świata, zachęcając do włączenia się zarówno mieszkańców jak i uczniów szkół oraz przedszkoli. Przekazano również dzieciom z żagańskich przedszkoli oraz szkół podstawowych 3000 szt. kolorowanek, książeczek i komiksów dotyczących prawidłowej segregacji odpadów.

- Działania edukacyjne prowadzone przez żagańskie przedszkola i szkoły w zakresie właściwego postępowania z odpadami i minimalizacji produkcji odpadów:
 - 1) Żłobek Miejski Nr 1: a) sprzątanie świata w żłobku, b) kształtowanie nawyków dbania o porządek i środowisko, c) wyrabianie szacunku do przyrody;
 - 2) Zespół Przedszkolny Nr 2 i 3: a) cykl zajęć w grupie dzieci 3, 4, 5, 6 – letnich pod hasłem „Dbamy o naszą planetę – segregujemy śmieci. Ziemia – nasz dom”, b) zajęcia w grupie dzieci 5, 6 – letnich „Zabawki z recyklingu”;
 - 3) Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5: a) udział w akcji „Sprzątanie świata”, b) wystawa ekologiczna z okazji Światowego Dnia Recyklingu, c) kontynuacja akcji „Piłki za puszką”, d) udział w akcji ekologicznej z okazji Światowego Dnia Ziemi pod hasłem „Planeta kontra plastik”, e) akcja „Wigilia bez plastiku”, f) organizacja eko-wymiany – wymiana przeczytanych książek i gier planszówek, g) wykonywanie własnych woreczków na drugie śniadanie z materiałów ekologicznych, h) udział w ekologicznych konkursach plastycznych „Szkło segregujesz – surowce odzyskujesz”, i) udział w konkursie „Ekologiczne zakupy – korzyści dla nas i środowiska”, j) udział w X edycji Ogólnopolskiego Konkursu Ekologicznego „Mistrz recyklingu i przyjaciele” – zasady i znaczenie recyklingu odpadów elektronicznych, recykling opakowań plastikowych po żywności, k) konkurs na najładniejszy plakat, quizy ekologiczne, udział w przedstawieniu teatralnym z okazji Dnia Ziemi, l) ekologiczne zabawy dla dzieci – twórcze warsztaty i zabawy, ł) udział w ogólnopolskiej akcji „EKO Szkoła”;
 - 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3: a) uczniowie brali udział w warsztatach organizowanych przez Łużyckie Centrum Recyklingu w Marszowie;
 - 5) Miejskie Przedszkole Nr 6: a) projekt edukacyjny zrealizowany we współpracy z MPOiRD w Żaganiu „O przyrodę dbamy, segregację zaczynamy”, b) projekt edukacyjny podnoszący świadomość w zakresie recyklingu „Działamy z Impetem”, c) udział w konkursie ekologicznym w ZZO w Marszowie „Szkło segregujesz – surowce odzyskujesz”, d) udział w akcji zbierania nakrętek i korków – nauka recyklingu, e) coroczny udział w akcji „Sprzątanie świata”, f) projekt edukacyjny „Skąd biorą się produkty ekologiczne”, g) udział wszystkich grup przedszkolnych w obchodach Święta Ziemi;
 - 6) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2: a) odbyły się lekcje na temat ochrony środowiska: zanieczyszczenia powietrza, wody, gleby plastikiem, segregacja odpadów, b) segregacja odpadów na terenie szkoły, c) zbiórka surowców wtórnych: baterii, plastikowych nakrętek, d) organizacja akcji sprzątania okolicy, Sprzątania Świata;
 - 7) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4: a) zbiórka zużytych baterii we współpracy z firmą Reba, b) zbiórka uszkodzonego sprzętu elektronicznego, c) udział w akcji Sprzątanie Świata, d) szkolny konkurs plastyczny „Czysta ziemia – czyste powietrze”, e) szkolne obchody Dnia Ziemi;
 - 8) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7: a) obchodzenie w szkole „Dnia zdrowego śniadania” polegającego na przygotowaniu zdrowych śniadań, połączonego z przypomnieniem zasad dotyczących minimalizacji produkcji odpadów żywnościowych, b) udział w projekcie edukacji ekologicznej poprzez udział w X edycji Ogólnopolskiego Konkursu Ekologicznego: Mistrz Recyklingu i przyjaciele, organizowanego przez Fundację Chlorofil. Uczniowie tworzyli ekozespoły, które miały za zadanie zaprojektować i sporządzić dwa plakaty na dwa tematy: „Zasady i znaczenie recyklingu odpadów elektronicznych” i „Recykling opakowań plastikowych po żywności”. Wystawa w holu szkoły, c) Światowy Dzień Ziemi pod hasłem Planeta kontra plastik. Uczniowie klas 7 pracowali na lekcjach biologii tworząc ciekawe prace plastyczne, zwracając uwagę na problemy związane z zanieczyszczeniem

środowiska, konieczność dbania o zasoby naturalne oraz odpowiedzialne korzystanie z wody. Proponowali także działania ekologiczne, takie jak segregacja odpadów, sadzenie drzew oraz ograniczanie zużycia plastiku.

- W październiku 2024 r. powstała trzecia jadalnia na terenie miasta Żagań. Jadalnia powstała z inicjatywy i na terenie zarządzanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żaganiu. Znajduje się obok ogrzewalni miejskiej przy ul. Rybackiej.

5.9 Zasoby przyrodnicze

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
IX ZASOBY PRZYRODNICZE	Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu	Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów	Bieżąca pielęgnacja zasobów przyrodniczych wraz z ochroną obszarów i obiektów prawnie chronionych
			Monitoring obszarów chronionych
			Realizacja planów zadań ochronnych obszarów NATURA 2000
			Leczenie, pielęgnacja drzewostanów oraz nasadzenia drzew i krzewów
			Usuwanie roślinności inwazyjnej
			Uwzględnianie w dokumentach planistycznych zachowania i powiększania terenów zielonych na obszarach zurbanizowanych oraz ograniczenie przeznaczenia terenów zieleni pod zabudowę, odpowiednie ich kształtowanie i rewitalizacja
			Utrzymanie, wymiana i wprowadzenie zadrzewień przydrożnych i zadrzewień śródpolnych
			Opieka nad dzikimi i bezdomnymi zwierzętami
			Ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych tworzących korytarze ekologiczne oraz utrzymanie zieleni na terenie miasta
		Racjonalne użytkowanie zasobów leśnych i zwiększanie lesistości	Realizacja zapisów Planu Urządzenia Lasu, prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej
			Inwestycje związane z ochroną przeciwpożarową lasu, m.in. rozwój systemów monitorowania zagrożenia pożarowego oraz infrastruktury przeciwpożarowej
			Zachowanie i ochrona zasobów przyrodniczych w istniejących kompleksach leśnych oraz trwałości użytkowania w ramach prowadzonej zrównoważonej gospodarki leśnej
			Stały monitoring środowiska leśnego w celu przeciwdziałania stanom niepożądanym (pożary, choroby, szkodniki, nielegalne wysypiska śmieci)
			Zalesianie gruntów, zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej
		Edukacja ekologiczna	Edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie ochrony i zachowania walorów krajobrazu i przyrody oraz promocja tych walorów, prowadzenie kampanii edukacyjno-informacyjnej w celu podnoszenia świadomości w zakresie celów i korzyści trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- W roku 2023 zadanie dotyczące utrzymania terenów zielonych realizowały podmioty:
 1. Żagański Pałac Kultury w zakresie utrzymania zieleni miejskiej na obszarze prawobrzeżnej części miasta. Przeznaczone środki: 438 000,00 zł,
 2. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w zakresie utrzymania zieleni miejskiej na obszarze lewobrzeżnej części miasta. Przeznaczone środki: 300 000,00 zł,

3. Firma Usługowo-Transportowo-Sprzętowa „ZWYŻ-DŹWIG” S.C. w zakresie bieżącego utrzymania i usuwania drzew na terenie całego miasta. Przeznaczone środki: 140 140,00 zł.
4. Firma Ogród i Kamień Jolanta Szymańska w zakresie kompleksowego utrzymania zieleni miejskiej na rondzie Czterech Pancernych, Piastów Śląskich oraz na dwóch skwerach przy pl. Wolności. Prace były realizowane w okresie od 1 marca 2023 do 31 października 2023 roku. Przeznaczone środki : 34 035,12 zł.
- W okresie letnim 2023 r. dokonano nasadzeń kwiatów jednorocznych, bylin i cebulek kwiatów za łączną kwotę 91 465,38 zł. Nasadzenia obejmowały 23 donice stożkowe, 92 donice wiszące na latarniach, gazony na pl. Słowiańskim, ul. Warszawskiej, ul. Słowackiego, ul. Keplera, w Rynku, Rondo Czterech Pancernych i skwer na pl. Wolności.
- W roku 2023 nasadzono 111 drzew, które zakupiono za kwotę 26 100,00 zł.
- W ramach Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Ochrony Środowiska w 2023 r.:
- wydano 17 decyzji zezwalających na usunięcie drzew,
 - rozpatrzono 16 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew.
- W roku 2024 zadanie dotyczące utrzymania terenów zielonych realizowały podmioty:
1. Żagański Pałac Kultury w zakresie utrzymania zieleni miejskiej na obszarze prawobrzeżnej części miasta. Przeznaczone środki: 520 000,00 zł,
 2. Zakład Gospodarki Mieszkaniowej w zakresie utrzymania zieleni miejskiej na obszarze lewobrzeżnej części miasta. Przeznaczone środki: 380 000,00 zł,
 3. Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania i Robót Drogowych Sp. z o.o. w zakresie bieżącego utrzymania i usuwania drzew na terenie całego miasta. Przeznaczone środki: 199 999,92 zł.
 4. Firma Ogród i Kamień Jolanta Szymańska w zakresie kompleksowego utrzymania zieleni miejskiej na rondzie Czterech Pancernych, Piastów Śląskich oraz na dwóch skwerach przy pl. Wolności. Prace były realizowane w okresie od 1 marca 2024 do 31 października 2024 roku. Przeznaczone środki: 43 629,84 zł.
- W okresie letnim 2024 r. dokonano nasadzeń kwiatów jednorocznych, bylin i cebulek kwiatów za łączną kwotę 85 502,80 zł. Nasadzenia obejmowały 23 donice stożkowe, 92 donice wiszące na latarniach, gazony na pl. Słowiańskim, ul. Warszawskiej, ul. Słowackiego, ul. Keplera, w Rynku, Rondo Czterech Pancernych i skwer na pl. Wolności.
- W roku 2024 nasadzono 24 drzewa, które zakupiono za kwotę 8 040,00 zł.
- W ramach działań Wydziału Ochrony Środowiska w 2024 r.:
- wydano 21 decyzji zezwalających na usunięcie drzew,
 - rozpatrzono 21 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzew.
- Na terenie znajdujących się w obrębie miasta Żagań kompleksów leśnych, zarządzanych przez Nadleśnictwa Żagań, Lipinki i Krzystkowice prowadzone były następujące działania mające na celu zachowanie i ochronę zasobów przyrodniczych:
- 1) jesienne poszukiwania szkodników pierwotnych sosny;
 - 2) ochrona lasu przed zwierzyną;
 - 3) budowa nowych grodzień, konserwacja istniejących i demontaż starych;
 - 4) monitoring nielegalnych wjazdów pojazdów typu quady i crossy;
 - 5) monitoring terenów leśnych pod kątem występowania dzikich wysypisk śmieci i ich sprzątanie;
 - 6) monitoring obserwacyjno-alarmowy w zakresie ochrony przeciwpożarowej;

- 7) odnowa zrębów;
 - 8) zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu zwiększania różnorodności genetycznej i biologicznej;
 - 9) pielęgnacja gleby;
 - 10) czyszczenia wczesne i późne;
 - 11) melioracje agrotechniczne;
 - 12) trzebieże wczesne i późne;
 - 13) zakup karmy dla ptaków oraz budek lęgowych.
- Działania edukacyjne prowadzone w żagańskich przedszkolach i szkołach:
 - 1) Żłobek Miejski Nr 1: a) spacer w okolicach żłobka, obserwacja zmieniającej się przyrody w różnych porach roku, b) obserwacja walorów przyrody i otoczenia, c) kształtowanie nawyków bezpiecznego zachowania się, d) cykl zajęć po hasłach: „Jesienny las”, „Zimowa pogoda”, „Powitanie wiosny”, „Pachnąca łąka pełna kwiatów”;
 - 2) Zespół Przedszkolny Nr 2 i 3: a) wycieczki i spacer do parku grupy dzieci 4, 5, 6 – letnich pod hasłem „Jesień w parku i w lesie”, b) spacer w okolicach przedszkola, obserwacja przyrody w różnych porach roku przez dzieci 3 – letnie, c) cykl zajęć w grupach dzieci 3, 4, 5, 6 – letnich pod hasłami: „Jesień w parku i w lesie”, „Zima tuż, tuż”, „Cztery pory roku”, „Przebudzenie po zimie”, „Radosna wiosna”, „Zielono mi”, „Na wiosennej łące”, „Mieszkam w Polsce”, „Kolory lata”, „Wyruszamy w góry”, „Wakacje nad morzem”, „Nad jeziorem i rzeką”, d) coroczna akcja przedszkolna upiększania terenu przedszkola w okresie wiosennym pod hasłem „Kwiatki na rabatki”;
 - 3) Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 5: a) tworzenie przyszkolnego ogródka, sadzenie i sianie kwiatów, sadzenie krzewów owocowych, pielęgnacja, pozyskanie pojemników na wodę i kompostownik, b) budowa domków dla owadów, karmników, budek lęgowych – wystawa i sprzedaż, c) wystawa w holu szkoły z okazji Światowego Dnia Pszczoły, d) organizacja Dnia Motyla, akcji „Dzień Jeża”, „Światowego Dnia Zwierząt”, „Dnia Ptaków”, „Dnia Ośmiornicy”, e) organizacja zbiórki karmy dla psów i kotów – Zwierzołuby Żagań i Koci Azyl, f) organizacja zajęć terenowych w żagańskim parku – rozpoznawanie drzew i krzewów pod ochroną, określanie wieku drzewa, oraz w Muzeum Przyrodniczym w Zielonej Górze, g) organizacja dla klas czwartych żywych lekcji przyrody z alpakami, h) przeprowadzono obserwacje i doświadczenia w ramach koła biologicznego – wpływ zanieczyszczeń na jakość powietrza, rozkład odpadów, obserwacja ptaków, prowadzenie hodowli owadów, rozwój roślin;
 - 4) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 3: a) omówiono główne formy ochrony przyrody w Polsce: parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe, pomniki przyrody, obszary Natura 2000 itp. Zajęcia miały na celu kształtowanie świadomości ekologicznej uczniów;
 - 5) Miejskie Przedszkole Nr 6: a) ogólnopolski projekt edukacyjny o tematyce ekologicznej „Kubusiowi przyjaciele natury”, b) projekt edukacyjny „Podróże do krainy przyrody”, c) udział w akcji zbierania kasztanów, d) wycieczki grup przedszkolnych do Nadleśnictwa w Żaganiu;
 - 6) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2: a) przeprowadzono lekcje na temat ochrony środowiska: odnawialne i nieodnawialne zasoby naturalne, zmiany klimatu, b) sadzenie drzew przy współpracy z Nadleśnictwem Żagań, c) sadzenie kwiatów i innych roślin pozyskanych od uczniów, d) organizacja akcji Dzień Drzewa, e) oszczędzanie energii i wody: plakaty przypominające o gaszeniu światła, zakręcaniu kranów, klasowe mini konkursy, f) promowanie postaw ekologicznych, tworzenie gazetek ściennych o tematyce ekologicznej, cykle lekcji przyrody, geografii, biologii i edukacji wczesnoszkolnej

poświęcone ekologii, promowanie zdrowego stylu życia, g) udział w miejskich akcjach ekologicznych;

- 7) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 4: a) sadzenie na terenie szkoły sadzonek drzew otrzymanych z Nadleśnictwa Żagań, sadzenie sadzonek drzew w miejsce wyciętych drzew przy torowisku, b) szkolny konkurs plastyczny „Dlaczego drzewa są ważne?”;
- 8) Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 7: a) wizyty uczniów w Nadleśnictwie Żagań, b) tworzenie ulotek i broszur w klasie ósmej dotyczących wiedzy o parkach narodowych.

5.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji	Zadania
X ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków	Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii	Przeciwdziałanie poważnym awariom (prowadzenie kontroli zakładów, szkoleń, badań przyczyn, tak aby zmniejszyć ryzyko wystąpienia poważnych awarii)
			Wsparcie jednostek straży pożarnej w sprzęt do ratownictwa techniczno-chemiczno-ekologicznego oraz w zakresie zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom
			Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku
			Zapobieganie lub usuwanie skutków zanieczyszczenia środowiska w przypadku nieustalenia podmiotu za nie odpowiedzialnego
			Nadzór nad logistyką transportową substancji niebezpiecznych
		Kreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu wystąpienia awarii przemysłowych	Edukacja społeczeństwa na rzecz kreowania prawidłowych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożeń środowiska i życia ludzi z tytułu poważnych awarii

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem tj. 2023 – 2024 zostały zrealizowane następujące działania na terenie miasta Żagań:

- W 2023 r. Gmina Żagań o statusie miejskim przekazała wpłatę na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej przy Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wlkp. w wysokości 17 000,00 zł na dofinansowanie zakupu samochodu ratownictwa chemiczno-ekologicznego dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu;
- W 2024 r. Gmina Żagań o statusie miejskim przekazała wpłatę na Fundusz Wsparcia Państwowej Straży Pożarnej przy Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Gorzowie Wielkopolskim w wysokości 15 000,00 zł na dofinansowanie zakupu łodzi ratowniczej wraz z wyposażeniem dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu;
- W 2023 r. WFOŚiGW w Zielonej Górze przekazał dotację na cele inwestycyjne w kwocie 75 000,00 zł na dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu kwatermistrzowskiego wraz ze sprzętem do ograniczania stref skażenia chemiczno-ekologicznego w ramach doposażenia Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej w Żaganiu;
- W 2024 r. WFOŚiGW w Zielonej Górze przekazał dotację na cele bieżące w kwocie 45 000,00 zł na dofinansowanie zakupu środków ochrony indywidualnej dla strażaków Komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Żaganiu;

- W 2024 r. WFOŚiGW w Zielonej Górze przekazał dotację na cele inwestycyjne w kwocie 75 000,00 zł na dofinansowanie zakupu łodzi ratowniczej z wyposażeniem w ramach doposażenia Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Żaganiu;
- W 2023 r. WFOŚiGW w Zielonej Górze zrealizował projekt o zasięgu całego województwa. W wyniku współpracy z lubuskimi nadleśnictwami oraz Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze, Fundusz udzielił pomocy finansowej w formie dotacji z przeznaczeniem na: 1) zakup dronów, w tym dronów z kamerami termowizyjnymi, 2) zakup niezbędnego oprogramowania do analizy zebranych danych, 3) szkolenia specjalistyczne z obsługi sprzętu, 4) działania edukacyjne skierowane do lokalnej społeczności. W ramach programu Fundusz udzielił dofinansowania na zakup kamery multispektralnej i bezzałogowego statku powietrznego, wykorzystywanych do monitoringu środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem siedlisk hydrogeniczych (mokradeł) w kwocie 66 000,00 zł.

6. Krótkie podsumowanie

W latach 2023-2024 podjęto realizację działań we wszystkich opisanych w *Programie ochrony środowiska* komponentach środowiska.

Szczególny nacisk położono na działania związane z jakością powietrza, ograniczeniem poziomu hałasu czy gospodarką wodno-ściekową: prowadzono termomodernizację i modernizację budynków, modernizację systemów grzewczych, wykonano oświetlenie z zastosowaniem technologii LED, modernizowano i budowano nowe drogi, rozbudowywano i modernizowano sieć wodociągową, sieć kanalizacji sanitarnej i stację uzdatniania wody, prowadzono liczne działania edukacyjne.

Należy zaznaczyć, że podejmowane w ramach poszczególnych komponentów inwestycje miały charakter synergiczny tj. realizacja jednej inwestycji realizowała więcej niż jeden cel określony w *Programie ochrony środowiska* np. nasadzenie drzew wpływało korzystnie zarówno na zwiększenie zasobów przyrodniczych gminy, ale także na ochronę gleb i powierzchni ziemi, wymiana opraw oświetlenia na LED, źródeł ciepła czy termomodernizacja obiektów wpływała na ograniczenie zapotrzebowania na energię elektryczną czy paliwa, a tym samym zmniejszała emisję do powietrza.

Niniejszy raport jest krokiem w kierunku realizacji założonych celów długofalowych i pozwala na dalsze doskonalenie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w gminie.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 17. ust 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.) organ wykonawczy gminy, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, sporządza gminne Programy Ochrony Środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych wyższego szczebla. Z kolei zgodnie z art. 18 ust. 2 oraz ust. 3 przywołanej powyżej ustawy - organ wykonawczy gminy sporządza co 2 lata raporty z realizacji programu ochrony środowiska i przedstawia je radzie gminy. Po przedstawieniu raportów radzie gminy, rzeczne raporty są przekazywane przez organ wykonawczy gminy do organu wykonawczego powiatu.

Obowiązujące przepisy prawa nie określają wymagań dotyczących formy i struktury raportu z realizacji Gminnego Programu Ochrony Środowiska. Nie zostały również opracowane ogólne wytyczne opracowania Raportu umożliwiające zachowanie układu treści i sposobu przedstawienia rezultatów z realizacji zadań ujętych w Programie, obowiązujących we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce. Przyjęto zatem, że Raport powinien zawierać zestawienie zrealizowanych zadań.

Celem programu w latach 2023-2024 było m.in. zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza, poprawa jakości wód oraz zwiększenie efektywności gospodarki odpadami - co miało kluczowe znaczenie dla poprawy jakości życia mieszkańców Gminy Żagań o statusie miejskim oraz ochrony zasobów naturalnych gminy. Przyjęcie niniejszego sprawozdania jest kolejnym krokiem w kierunku realizacji założonych celów długofalowych i pozwala na dalsze doskonalenie działań na rzecz zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska w gminie. Przyjęcie sprawozdania stanowi również formalne zakończenie etapu realizacji programu w analizowanym okresie oraz umożliwia rozpoczęcie działań na rzecz kontynuacji i aktualizacji Programu Ochrony Środowiska w kolejnym okresie.